

Wstęp do wydania trzeciego

Od poprzedniego wydania *Zarysu metodyki pracy kuratora sądowego* minęły trzy lata. W tym czasie, wskutek licznych zmian prawa karnego wykonawczego, a także ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, niektóre zadania realizowane przez kuratorów sądowych uległy bardzo poważnym przeobrażeniom. Dokonały się one przede wszystkim w obrębie najbardziej podstawowych zadań kuratorskich – dozoru i nadzoru kuratora. W konsekwencji niektóre fragmenty naszej książki zdezaktualizowały się i wymagają ponownego opracowania, inne natomiast – w świetle nowych wytycznych kierownictwa resortu albo wskutek nowych doświadczeń zebranych w tym czasie – powinny zostać uzupełnione lub inaczej zaakcentowane. Z tych względów, ale także z powodu nieustającego zapotrzebowania na niniejszą publikację sygnalizowanego nam wprost przez kuratorów lub za pośrednictwem Wydawcy, przystąpiliśmy do pracy nad trzecim już wydaniem *Zarysu metodyki pracy kuratora sądowego*.

Najpoważniejszych zmian wymagała część poświęcona zasadom i procedurze prowadzenia dozoru nad skazanymi w okresie próby. Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego wyposaża kuratora w nowe uprawnienia, takie jak możliwość poddawania osób dozorowanych badaniom na obecność alkoholu lub środków odurzających (art. 173a k.k.w.). Jednak największe zmiany w zakresie prowadzenia dozoru pociągnęło za sobą wydane na podstawie zmienionej tą nowelizacją art. 176 k.k.w., rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, które szczegółowo określiło zakres obowiązków kuratorów sprawujących dozór i radykalnie zmieniło dotychczasową *praxis* kuratora w tym przedmiocie.

W tym samym czasie nowelizacja ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z 29 lipca 2011 r. uregulowała obowiązki i uprawnienia kuratora sprawującego nadzór nad nieletnim (art. 70a–70e u.p.n.). Na pod-

stawie upoważnienia zawartego art. 70e Minister Sprawiedliwości określił w drodze rozporządzenia zasady i tryb wykonywania nadzoru nad nieletnim, szczegółowy sposób wykonywania obowiązków i uprawnień przez kuratorów sądowych w zakresie sprawowania nadzoru, kontrolowania wykonania przez nieletniego nałożonych na niego obowiązków określonego postępowania. Regulacje te, jakkolwiek w pewnym stopniu odpowiedziały na postulaty kuratorów rodzinnych, poważnie zmieniły zakres czynności kuratorów wykonujących nadzór nad nieletnimi. W konsekwencji znaczna część rozdziału poświęconego tej problematyce stała się nieaktualna i musiała zostać opracowana na nowo.

Okres od drugiego wydania *Zarysu metodyki pracy kuratora sądowego* to także czas, w którym autorzy systematycznie pogłębiali swoje doświadczenia zawodowe, a ich poglądy na omawiane kwestie zyskały – jak mamy nadzieję – na jasności i zostały lepiej ugruntowane. Pewnym zmianom uległ też skład zespołu, niektórzy z jego członków odeszli ze służby kuratorskiej i nie mają już styczności z aktualną praktyką kuratorską. Ich zadania przejęli pozostali członkowie zespołu, wskutek czego niektóre rozdziały otrzymały nowy kształt. W rezultacie oddajemy do rąk czytelników książkę nie tylko poprawioną, ale w wielu częściach zasadniczo zmienioną i różną od jej wcześniejszych wydań.

Mamy nadzieję, że trzecie wydanie *Zarysu metodyki pracy kuratora sądowego*, odpowiadające aktualnemu stanowi prawnemu w zakresie dozoru i nadzoru kuratora, odpowie także na potrzeby i oczekiwania kuratorów sądowych, aplikantów kuratorskich, studentów pedagogiki i resocjalizacji oraz wszystkich zainteresowanych.

Autorzy